

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo petdeset pet- vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 5. avgusta.

„Direktne volitve, ki so imele biti plačilo kliki, postale so jej najgorenjša kazen. Dosta bi v nekaterih krogih dali za to, da novih postav o sestavljenju državnega zbora ne bi bilo, ko bi še mogoče bilo, stari parlament sklicati. Kajti kakor so izgledi na spodaj jako mali postali, tako so oni na vzgoraj vidno zmanjšali se. Kakor vladajoča sistema ljudstvu in narodom nij nič od tega izpolnila, kar je obetala, tako je tudi vsa pričakovanja krone prevarila. Eksperiment se je vršil do najskrajne mere in slabo se je obnesel. Moralno in gospodarstveno propala in potrta čaka ustavoverna stranka samo še migljaja, ki bode naredil njen pokop. Nje pa ne čaka dan vstajenja.“

To so besede dunajskega nemškega lista v karakteristiko, kako stoji nam Slovanom protivna ustavoverna stranka v obče v Avstriji. Nemški list nam pove tu resnico. Vsaj kar se tiče ustavakov pri nas, kaže predvčerajšnji članek ljubljansko-ustavaškega lista, da so v veliki zadregi, kateri list je sicer skoro brezupliven, ker tak, da je glavni urednik „N. Fr. Pr.“ tukajšnjemu ustavovercu rekel, da ga najbrž stavec redigira, a katerega vendar dr. Bleiweis za najstrašnejega ima, ker prisposablja z njim ljudi, katerih se najbolj boji in katere najbolj črta, namreč ljubljanski „Tagblatt“. Ta list čuti, da je nemškutarstvo, resp. ustavoverstvo na Kranjskem pod ničlo prišlo, zato se obrača in se zviija proti „mladoslovencem“ s frazami, ki so danaj, posebno v zadnjem času ob ves kredit prišle. Ob enem pa resignirano izpove, da njegova stranka pri nas ne bode

„še zdaj“ nič opravila. — In kakor so ustavaki na cedilu tu na Kranjskem, tako so v zadregi na slovenskem Štajerskem, kjer so imeli na dveh krajih zbore, a si niti kandidatov postaviti niso upali. Gotovo ne tu ne tam ne bodo dosegli pri volitvah ničesa, ako mi narodni Slovenci položje porabimo in delamo.

In kakor pri nas, je po drugih kronovinah. Izid volitev utegne popolen križ narediti črez račune, ki so jih delali proti nam. To je razvidno iz obupnega krika, ki ga bemo v ustavovernih novinah, katere vlado pozivljejo, naj za boga ne ostane neutralna (kar bi po liberalnih principih morala in kar je po sami ustavi in po zakonih dolžna), temuč naj v poslednjem hipu in zdaj precej vso svojo moč napne, da svoji onemogli stranki pomaga. Da bo vlada vse strune napela proti nam Slovanom in federalistom sploh, o tem nij dvombe, na to moramo računati, to je naravna posledica hlepenja po ohrambi samega sebe. Vprašanje je pa veliko, ali bode kaj opravila, če se ne posluži proti opoziciji pripomočkov, katerih upotrebljevanje jej poštenost in ustavna zakonitost prepoveduje.

To je gotovo, in to nam mora pogum dajati, da položje za nas nij slabo, da je bolje, nego smo navajeni računati. Ne samo da je strašni denarni škandal ustavoverne borze, in ustavoverni fijaško razstave v višjih krogih duhove razburil in proti ustavakom nezaupne storil, tudi vsa druga obetanja, katera je ustavoverna stranka delala kot nedvemen nasledek volilne reforme — ne morejo se izpolniti. Tako stojimo pred novo dobo, katere res zdaj v celej daljavi pregledati še ne moremo. Samo to je gotovo,

da nam neugodnejša ne more biti, nego je bila dosedanja. Ker bomo že sami po zmognosti gledali, da nam strogo domače nevesele razmere ne bodo mogle v narodnem, kot najglavnejem obziru škodovati; ker bomo deruto naših občih nasprotnikov gotovo porabili, upamo na zmago svoje ideje, ki je ideja narodne in vsestranske človeške svobode.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. avgusta.

Minister brez portefeuillea **Ziemialkowski** ima težak položaj v ministerstvu. Poljski časniki, tudi oni, kateri so njegovo glasilo, pišejo proti centralistom v smislu federalističnem; a ministerstvo pa terja od Ziemialkovskega, naj on na Poljskem dela za ustovorne kandidate. Tega mož ne more storiti, ako neče popolnem izgubiti zaupanja pri svojih rojakih. Tedaj utegne do tega priti, da bode Ziemialkowski moral odstopiti.

V **Dalmaciji** se narodne stranke glede prihodnjih volitev nijso zedinile. Danilo preklicuje dotično vest, katero smo tudi mi razglasili. Agitacija po Dalmatinskem je precej živahna, ker tudi Lahoni postavljajo kandidate. Torej bodo trojni kandidati; upati pa je, da narodni zmagaajo.

Vnanje države.

Stranke na **Francoskem** nastopijo počitnice. Mac-Mahon se nadeja, da se bode zbornica med počitnicami odločila za kakoršeno si bodi vlado. „Kar se tiče mene“, izrazil se je, „sem predsedništva sit. Jaz ne vem, komu bi ustregel. Legitimisti, orleanisti, bonapartisti, vsi hočejo naj bi delal tako, da bi bilo njim po godu. Sami republikanci me puste v miru. Da-li pa pridejo republikani do krmila, gotovo se mi ne bode

Listek.

Meta Holdenis.

(Roman, francoski spisal **Viktor Cherbuliez**.)

Poslovenil Dav. Hostnik.

Drugi del.

V.

(23. nadaljevanje.)

Drugi dan zvečer mi naznani sluga, da me gospa Mauserre pričakuje v salonu. — Ko vstopim v dvorano, zagledam tam prestrašeno žensko, ki nij mogla drugega reči, nego: Ah! Toni, dragi Toni, ko bi vi vedeli!... Boječa se, da bi je kdo ne iznenadil v tem stanu, pozove me za soboj v sosedno sobo, ki jo je imela za posebne slučaje. Pade na divan; potegne iz žepa list, list ki ga je ravno dobila od matere, ter mi ga da brati. Obsegal je te-le besede: „Nadejam se Lucija, da Ti bom mogla kmalu objaviti naj veselejšo novico.“

— Kaj mislite, kaj pomeni to? vpraša

me upiraje v mene oči, v katerih se je slikal nered njenega duha.

— To se mi zdi jasno, rečem jej, in rečem vam, da sem ravno tako zadovoljen, kakor vi. To pomeni....

— Ne povejte, Toni, zmoti me držeča mi roko pred usta. Pa ipak — da — ne motite se. Nikakor nijsem mislila, da bom tako iznenadena; da bom občutila tako veselje — ako smem biti tako odkritosrčna. — Ali nij to zlo od mene, da se veselim bližnje smrti človeka, kojemu bi zdaj imela streči in objokovati ga? Slabo sva se porazumevala; užročeval mi je dokaj trpljenja. Pred tremi leti je bil hudo bolan; jaz mu pišem, da mu vse odpuščam, ter ga prosim, naj tudi on meni. Zagotavljam vas Toni, da je bila ljubav v tem pismu: lahko bi si bil rekel, prečitavši je: „Več je vredna, nego sem mislil.“ Veste, kaj si je izmislil?

Dal mi je odgovoriti po enej svojih priléznic tako trdo, tako napadljivo, da sem se zaradi tega osem dnij jokala. Tudi zdaj

se še jokam, a solze so mi mešane z veseljem. Kaj ne Toni, jaz sem zelo kazni vredna?

— Jaz še bolj, gospá, kajti moje veselje je čisto, da je končno ta stari rokovnik bogu nazaj dal svojo lepo dušo.

Obrne se do mene s prosečim glasom: — Molčite! nekatere besede prinašajo nezgodo. Sicer pa, ali imam pravico komu kaj očitati? Odgovorilo bi se mi lahko: kaj si pa ti storila v življenju tako krepostnega, tako redkega. To bi bil dober odgovor, kajti končno Toni, se vsa krivica moža, ki si ga ne upava zvati, zbira v tem, da se je osrečil kolikor je mogel, in v načinu, ki zares nij bil lep. Ali pa nijsem i jaz storila ravno toliko? Neki dan, ko sem bila žalostna, šla je sreča pevaje pod mojim oknom ter mi pomignila s prstom; jaz sem šla za-njo doli v dno Italije, odkoder me je pripeljala v Chammilles. Zdaj sva se tukaj ustanovila, on pa jaz, vsako jutro bolj očarana, da živiva skupaj. Časi se vprašam, kaj sem pač sto-

dobro godilo". V parlamentarnih krogih pa se misli, da se sile nij bati. Toda se-li republikanec ne bodo varovali, znala bode to pot zvijača opraviti taisto službo, kakor jo je 2. decembra surova sila.

Na Španjskem so ekscesi, ki jih je delal Contreras, vzbudili med ljudstvom veliko reakcijo. Upa se, da se bode Valencija kmalu podvrгла. Granada se želi podati. Don Carlos in večina vojakov iz Navare je upadla v Biskajo. Kakor se čuje, podal se bo v Guerniko, ter prisegel tam na stare ljudske pravice. Okolo Bilboa so ušatorjeni Karlistični vojaki. Madridska vlada hoče s pomočjo Kortesov trdo postopati proti absolutizmu in demagogom. — V Malagi so imeli baje komandanti francoskega, angleškega in nemškega eskadra s Contrerasom konferenco, v katerej so terjali od njega, da pošlje vse vojne ladije v Carthageno nazaj; da bi se to povelje gotovo izpolnilo, obdržali so si Contrerasa za poroka.

Italijanski minister Minghetti razposlal je mērom v Legnagu in Cogni pisma, v kojih dementuje poročila o posojilu ali kakovej finančni operaciji. Dalje pravi, da se bode zadostilo interesom in potrebam dežele, da se le izpelje nacionalni program Rima kot stolice italijanskega kraljestva.

Nemški naučni minister Falk je zvedel, da se postave proti jezuitom, ki imajo veljavo za vse Nemško, na Bavarskem ne izpolnujejo strogo, ter je zato poslal tje višjega uradnika, da bi o tej stvari natančneje poročil.

Dopisi.

Iz kozjanskega okraja 2. avg. [Izv. dop.] Shod županov kozjanskega okraja in tudi nekaterih drugih volilcev bil je sklican 27. julija od c. kr. kontrolorja in od grofa Atems-a mlajšega, sina posestnika Podčeterškega grada. Sešlo se je nad 70 vseh volilcev. Poudarjala se je posebno važnost direktnih volitev v državni zbor. Govorilo se je le — nemški, kar mnogo županov in volilcev niti razumelo nij. Posebno se je naglašalo naj nobenega duhovnika ne volijo, kar so tudi vsi pritrdili, da ne bodo. A Nemci si niso upali nobenega kandidata od svoje strani postaviti. Rekali so le, da naj na dan volitve volijo, če hočejo, Janežiča sedanjega deželnega poslanca ali kogar drugega. Kmetje so ugibali in mislili, da bi rad morebiti grof Atems voljen bil. A v take gosp.

grofe naši kmetje nemajo nič pravega zupanja, kakor ne v duhovne in ga nikdar voliti nečejo.

Ko sem kmete potlej jaz povpraševal, koga mislijo voliti, so mi rekali, da nič ne vedo, posebno sedaj ne, ker morajo s celjski okrajem enega voliti, in si bi morebiti drugega zbrali kakor oni volilci. Kmetje tu dozdaž nič ne hero. In ko jim povem, koga so si volilci celjskega okraja za kandidata izvolili; bili so zadovoljni. Samo to bi tudi naši volilci radi imeli, da bi Slovenci tukaj kje blizu, kakor Nemci, v Kozjem kak shod volilcev sklicali, ker radi bi tudi v slovenskem jeziku o važnosti teh novih volitev slišali, kakor tudi program našega kandidata. — V sredo 30. julija je bila tukaj celi dan taka sparina, da se ljudje ne vedo spominjati, da bi bila kedaj taka. Ali nasledki so tudi kmalu prišli. Komaj se je začelo temniti, vzdigali so se na severni strani strašni oblaki, iz katerih je v enomer bliskalo. Blisk in grom sta po zraku tako strašno divjala, da je ljudstvo skoro mislilo, da je sodni dan. Vsa nevihta se je potem preko nas proti južno vzhodu vlekla. Bali smo se, da bo toča prišla, pa hvala bogu še dežja nij bilo veliko. —

Letina je tukaj tako srednja. Pšenica je bolj slaba kot dobra. Na eni in isti njivi je zelo dobra in malo na stran pa jako slaba prirasla. Čudno leto je letos. Vinogradi lepo kažejo. Morebiti bode več in boljšega vina kakor lani. Solnce sedaj že jako grozdje meliča, ali suša je začela nekaterim sadežem škodovati.

Iz Trsta 4. avg. [Izv. dopis.] Hripave in hinavske „Novice“ vedno upijejo, da je liberalno-narodna stranka vero iz programa izbrisala.

Kaj ima vera pri politiki opraviti, to ve že vsak vrabec, kajti z vero se ne agituje in ne stavi kandidate, z vero se davki ne manjšajo in vera narodnih pravic ne pri naša, ampak treba je zdrave politične zrelosti prostemu narodu, da ne gazi v temoti in tako do nobenega cilja ne pride. Zadržje „Novice“ imajo tudi dopis iz tržaške okolice, v katerem poroča dopisnik o volitvah. „Novice“ so že tako navajene, da brez napadov ne morejo nobenega dopisa tiskati.

Dopisnika moramo namreč zavriniti, da je to laž, če govori o dveh slovenskih strankah. Vsak zavedni Slovenec tukaj je liberalen in vsak poštenjak dela za narod, omiko in svobodo, mračnjakov pri nas ne poznamo. Sigurno je dopisnik zadnjih „Novic“ kak osamljen dogmatikar in reakcionarni fanatikar, ki misli, da en človek že stranko reprezentuje. Kar se tiče kandidature v mestni in državni zbor se dopisunu nekoliko zdi, da bi morda volili kakega duhovna iz okolice. Na to še nij misliti treba, kajti prvič nemamo v okolici niti enega duhovna za poslanstvo sposobnega, drugič pa je to tudi nemogoče, kajti ne bi dobil duhovnik sploh nič glasov, akoravno bi bil sposoben. Kdo da bo kandidiral, to še nij, vsaj za nas, čas razglasiti.

Pri nas v Trstu je nastala huda vročina; v petek 1. avgusta je kazal gorkomer na solnci 40 stopinj, v sobah 29, in v senci 32.; grozdje splošno kaže slabo, pri nekaterih kmetih, kjer so vedno in pridno žvepljali je grozdje lepo, to pa le pridnost in delo stori. Kolera, kakor je bila vest po svetu raznesena, nij tako huda, ker nij epidemična. Pred 14. dnem se je vrinila med vojake in so trije precej umrli, potem še dva druga in zdaj nij nič več slišati. Naše mestno starešinstvo je temu škodljivemu gostu v bran postavilo se. Postavilo je namreč sanitarni komisijon z ogromnim osebjem, da čistijo jame, vodotoke in nesnažne kote, ter silijo z žuganjem velike globe gospodarje, hiše vse čisto držati.

Domače stvari.

— (Iz Ptujja) se nam piše, da je 27. jul. veselica v čitalnici, ki je veljala odhajajočim četrtošolcem ptujske realne gimnazije, izvrstno izpala. Dijaki so tukaj jako izvrstni mladeniči.

— (Z Bleda na Gorenjskem) se nam piše: Prišli so 7. julija trije zidarji sem most zidat; eden, z imenom Bazarjev Janez pelje se z ladijo na oni kraj jezera, da bi naložil peska. Nazaj grede mu začne, ko je bil kak streljaj uže daleč od brega, voda i'i v ladijo tako, da se utopi. Bazarjev Janez se prime za samo-kolnico, v kateri je pesek

rila, da sem si pridobila drago srečo, in nemir me obide, da v svojej preteklosti ne nahajam niti enega zaslužnega čina.

— „Bil je nekdaž mož, ki se je bahal, da je v življenji storil le eden zločin“ — govorim jaz. Vi gospa, vi imate v računu le eden, dober čin, koji obstaja v tem, da osrečujete one, ki so okolo vas, da ne govorim o ubogih.

— O! reče ona, le tisti čini so dobri, ki kaj stanejo. Vi ste premilostljivi, Toni. Zagotavljam vas, ko bi bog le svojo pravičnost poslušal, poslal bi mi te dni mesto vesele novice kako turobno poročilo.

— Jaz pa trdim, da je nebo pravično, da je rokovnik, čegar ime nečeva izgovoriti, sklenil poginiti. Samo nekaj me vznemirja, stvar še nij storjena. Midva računiva na medvedovo kožo; kaj vruga, ko bi se pa izpremisli, in še hotel živeti!

— To je res, reče živahno. Moja mati ima le prerada želje za realnosti. Več ko enkrat je bila uzrok, da sem se veselila nad vestmi, o kojih sem pozneje izvedela, da so

napačne; bedasta sem, da sem si ucepila v glavo besedo, ki ne poveda ničesa. Kaj ne, Toni, boljše je, da ničesa o tem listu ne govorim gospodu Mauserre-n. Ne vem kaj bi storil od veselja, in ko bi pozneje izvedel, da se je prekmalu veselil, bila bi mu tuga pregrenka.

— O! zelo grenka! ponavljam jaz počasi in z naglasom izgovarjaje vsako besedo.

Nasloni čarovno glavo na blazinico; oči ima zaprte, z zobmi grizljá robec; čez nekaj sekund, vzdignovša glavo, govori: Tožijo me, pred vsem vi, da sem lenuška. To je res, to napako imam od rojstva. Ipak mi v dolgih napadajih lenobe glava nikdar ne pokima, misli so mi vedno žive. Nij ga dne, da bi si ne rekala: Sem-li vredna, da bi mi žrtvoval svojo bodočnost? Kar me malo teši, a vrlo malo, je to, da v Draždanih nijsem ničesa opustila, da bi se mi odpovedal. Največja napaka za lenobo mi je, da sem preobčutljiva za sedbo svetovo. Večkrat sem uže hotela reči gospodu Mauserre:

Idimo v Paris, vi boste tam v središču

vsega, kar vas zanima, kar najrajši študirate. Srčnosti mi je manjkalo; Parisa se bojim, zdi se mi, da bi ondi v očeh vsakega brala svojo zgodovino. Gotovo se moje oči bojé tujih. — Sklenovša roke: Ah, Toni, ko bi mu bila kedaj soproga! Ko bi kedaj, svojo roko okolo moje, zopet stopil med svet, in kmalu potlej v svoja prejšnja opravila.

— Zaupajte, dejem jaz; ta čas vam pride.

Vstane, rahlja si čudovite lase rujavoblede boje. Njeni lasje, gospa, so imeli uže naravno frizuro, da jih je bilo le potresti treba, pa je bilo vse storjeno, da govorim resnico. — Hotela bi biti lepa oni dan, začinja zopet, da bi bil gospod Mauserre ponosen na-me, da bi ves svet čudil se in rekel: Storil je veliko budalost, a ta budalost nij bila norost. Ah! a jaz sem bedasta! — Kazaje mi svoj potrēt, ki nama je visel nasproti, reče: Ali ste mi preveč dajali pred petimi leti, ali pa sem se veliko spremenila. Kaj menite!

(Dalje prihodnjič.)

vozil, ter maha kolikor more, da bi ne utonil. Gospodar Čarman hitro odveže svojo ladijo, vesla k njemu, ter ga k sreči še reši, kakor je uže marsikaterega. — Volkov je v naših gozdih toliko, da se bo moralo iti na lov nad-nje, če ne, nam bodo poklali veliko živine.

— (Umrlo jih je v Ljubljani) meseca julija t. l. 92, 49 moškega in 43 ženskega spola.

Poslano.

Nekoliko besedi gosp. dr. J. Bleiweisu, glavnemu in pravemu uredniku „Novic“.

Blagorodni gospod doktor! Ker dobro vem, da se nobena beseda v „Novicah“ brez vašega „imprimatur“ ne tiska, imam se torej v vsakej noviški zadevi izključivo do Vas obrniti. Vi pa zdaj že nekoliko časa pod zaščito odgovornega urednika izza grma čast in poštenje vsakega mimoidočega, kdor nij Vaš mameluk, tako grdo napadate in sumničite, kakor da bi bili čast in poštenje vsakega inache mislečega Vam nasproti „vogelfrei“. — Ob sebi se razumeva, da najbolj dr. Vošnjaka in mene sumničite, akoravno zmirom brez vsakega uzroka. Dolgo sem na vse Vaše napade molčal, ali ker vidim, da Vi v domišljiji živite, da imate posebni privilegij v mene z najnepoštenjšim orožjem drezati, treba je, da Vam odgovorim, kar Vam gre.

Vaši napadi proti meni so s tem začeli, da ste mi moj zaslužek pri banki „Sloveniji“ očitali. Navedeno je bilo pa to v „Novicah“ s tako perfidijo, kakor da bi bil jaz za vse 4 bankine ravnatelj (gg. dr. Valento, K. Ahčina in sedanjega ravnatelja A. Pirnata) plačo pobival, ker le edinega mene ste imenovali, akoravno smo vsi 4 ravnatelji enako glasovali in zmirom enake plače vlekli. Cela stvar je bila v „Novicah“ o meni tako zasukana, da je bralec med vrstami mogel brati, da sem jaz naj manj kakih 50.000 gold. iz banke odnesel. Povem Vam, da sem v 17 mesecih svojega službovanja pri banki nominelno 1430 gld. zaslužil, faktično sem pa v gotovem denarji samo 635 gold. vsega skupaj, ali pa 37 gold. 35¹⁷/₁₇ kr. vsak mesec prejel.

In zavoljo teh krajcerjev, ne „prischollmayerjenih“, temuč dejansko zasluženih, so „Novice“ na me zatulile, kakor izstradani besarabski volk. Ob kratkem bom izdal obširno poročilo o svojem delovanju pri banki „Sloveniji“, v katerem bom na drobno pojasnil, kako se je tam gospodarilo, in dal bom račun o vsakem krajcarji, ki sem ga od banke prejel in povedal bom tudi, zakaj sem ga dobil. — Bilo bi bolje za banko, da bi se o vsem tem molčalo, ali ker me drage, bom pa govoril. — Povedal bom tudi pri tej priliki, kako ste bili Vi in dr. Costa ud gorenjskega železniškega konsorcija pod dr. Tomanovim načelništvom, kako ste takrat na lovu po koncesijah zadeli na medvedovo kožo, 525.000 gld. vredno, kako ste potem to kožo razdelili med soboj.

Kako besen ste v pasjih dneh v svoji polemiki postali, se vidi iz tega, da ste se, govoreč o ženski estetiki, v g. Hrena zakadili, svojega ljubljence dr. Costo ste pa šavnili, ker dobro veste, da je poslednji brez ugovora prvi mojster v tej vednosti na Slovenskem.

V tej steklini ste Vi tako nesramni, da mi očitete moje informatorstvo pri baronu L. Rauchu, — akoravno Vi tako dobro veste, kakor jaz sam, da mi moje bivanje na Hrvatskem pri baronu Rauchu le na čast služi. —

Znano Vam je, da sem bil od doma tak siromak, kakor jih je malo med slov. dijaki; že od 2. lat. šole počenši sem si moral s tako imenovanim „instruiranjem“ vse sam prislužiti. Na Dunaji sem se potem s tem zdrževal, da sem druge v ptujih jezikih podučeval; nikoli nijsem od nobene strani

niti enega krajcarja podpore dobil. Po končanem pravdoslovju sem dobil mesto odgovarjatelja pri bar. Rauchu po posebnem priporočilu držav. svetnika bar. Ožegoviča zavoljo popolnega znanja mnogoterih jezikov, akoravno so se za to mesto tekmeči iz vseh narodnosti pulili. — Prevzel sem to mesto za to, da sem imel časa zadosti, da sem se za rigoroze pripravljaj in ob enem tudi toliko zaslužka, da sem mogel takse in diplomo plačati.

Mi bi bili mar Vi pri Vaši obče znani „požrtovalnosti“ denar za takse posodili? Mislim da Vas še nij spomin v toliko zapustil, akoravno ste že 65 let stari, da bi pozabili, da sem o času svojega bivanja pri Rauchu leto za leto v „Novice“ pisal in da sva bila midva celi čas v prijateljskem medsobnem dopisovanju. Spominjali se boste, da sem takrat tudi med originale „gobe“ spravil, katere sva morala midva oba z veliko blamažo preklicati. Zakaj sva jih preklicala, tega še do danes svet ne ve. Torej Vam hočem v spomin poklicati, zakaj sva midva to storila. Vse gobe so bile v kazenskem obziru nedolžne, samo v tisti gobi, ki se je na dr. Isleiba protezala, so se nahajale besede: „ako se pa ta goba s srebrnim prahom potrese, postane neškodljiva“, katere edine besede so bile zavoljo očitania podkupljivosti kaznjive. Ali sem jaz te besede pisal? Ali se ne spominjate več, da ste jih Vi kakor urednik v moj rokopis samovoljno brez mojega znanja prištilili? Ali se spominjate, kako ste me potem moljakali, da naj za božjo voljo prekličem, ker bi bili Vi inache politično uničeni, kajti po tedajni postavi bi bili Vi zavoljo razžaljenja časti kaznovani, vse mandate izgubili. Vam za ljubo sem, akoravno kaj nerad, besede preklical, katerih nijsem bil sam nikdar pisal. Jaz bi lahko z besedami zadnjih „Novic“ pisal (str. 251): Iz groba vstajajo spomini, ko sem bil učitelj pri otrocih Rauchovih na Hrvatskem in sem se edino Vam za voljo s preklicevanjem besed blamiral, katerih nijsem nikdar pisal; — Vi me pa zdaj v zahvalo tega gotovo požrtovalnega čina, brez vsega uzroka sumničiti kakor bog ve kakšnega razbojnika. Pripravljaj sem se jaz takrat za profesuro na Zagrebški juridični akademiji, ko je bil še Rauch v opoziciji proti Schmerlingu in ko je bil še vsled znane fuzije politični prijatelj Strössmayerjev, Mrazovičev in Perkovičev. Ko se je 1867 leta vse narobe preobrnilo s tem da je magjarstvo na vrhunec prišlo, odpovedal sem precej službo Rauchu in sklenil sem Hrvatsko zapustiti. Akoravno bi bil iz vsegamogočnih rok Rauchovih ne le lahko profesuro na akademiji, temuč še kako drugo službo, kadar bi bil hotel, dobil, šel sem rajše k dr. Ploju v Ljutomer kot početnik-koncipient s 40 gld. mesečne plače. 27. junija 1867 je postal Rauch vsegamogočni locumteneus na Hrvatskem, 24. avgusta 1867 sem pa jaz za zmirom Hrvatsko po 6 letnem bivanju kot odgovarjatelj pri bar. L. Rauchu zapustil. To moje postopanje, da sem postal rajši slabo plačani koncipient, nego odlični Rauchov uradnik, mi je pridobilo spoštovanje vseh najveljavnejših hrvatskih narodnjakov, pri katerih sem še vedno v dobrem spominu. Vi, gospod doktor, vse to tako natanko veste, kakor jaz, ali iz same hudobije pišete v zadnjih „Novicah“ o mojem bivanju pri Rauchu na tako dvoumni način, kakor da bi bil jaz pri Rauchu bog ve kakšna madjaronska hudodelstva doprinal in kakor da bi bili Vi dozdej samo iz usmilenja do mene ta moja hudodelstva s plaščem krščanske ljubezni pokrivali!

Ali nij taka polemika naj skrajnejša perfidija? Ali poznate Vi kakšnega poštenega moža na svetu, da bi se s takim orožjem boril, kakor se Vi borite? Ali Vas nij včasih, kadar Vam žila mirnejše bije, samega pred soboj sram, ako to Svoje nedostojno obnašanje v polemiki hladnokrvneje premislite?

Da nadaljujete svoje sumničenje proti meni, postavili ste mi zadnjič Podboja kot vrstnika in pajdaša na stran! naravno

kakor je Vaša navada, brez vsega uzroka, kakor da bi na priliko jaz rekel: Dr. Bleiweis, Ertel in Malič, obče znana trojica na Kranjskem! Vi dobro veste, da je 1869. leta g. Podboj, tedanji pristav v Trebnjem, proti meni zavoljo volilnega govora preiskavo po §. 65. kaz. z. zaradi kaljenja javnega miru začel, 13 prič je priseglo, več kot 60 pól se je zaradi tega popisalo, preiskava je trpela čez 7 mesecev. Nekateri ljudje trdijo, da je ta preiskava g. Podboju do tega pomagala, da je sodnik postal. Iz radovednosti kakor se gre gledat kakšnega medveda, sem šel tega moža enkrat 1869. l. v Krško vas gledat, ko sem bil še pri dr. Razlagu v Brezicah koncipient. Niti poprej, niti pozneje nijsem več tega moža niti videl, kateri bi me bil rad za nekoliko let v luknjo spravil. — Vse to sami tako dobro veste, kakor jaz sam; Vaše prvo vprašanje 1869. leta, ko sem v dež. zbor prišel, do mene je bilo, kako s to mojo preiskavo stoji? Zdej mi pa v pomanjkanju sredstva, na kakšni način bi me osumničili in ogrdili, Podboja kot prijatelja na stran postavljate! To že nij več perfidno, to je naravnost abotno in smešno. Včasih sem se čudil dunajskim judovskim žurnalistom, kako so v hudobnem psovanju proti Slovanom iznajdljivi. Ali zdaj vidim, da pripada Vam, gosp. doktor, v perfidnem sumničenju dr. Vošnjaka in mene, nad vsemi dunajskimi judovskimi žurnalisti brez dvombe „palma prvaštva“!

Tudi mi hočete v svoji domišljiji, da ste naj manj kakov slovenski Palacky („aber es fehlt wohl das ganze Zeug dazu“, rekel bi Nemeec) povelje dajati, v kateri krčmi naj bi se med potoma iz Krškega v Novomesto in nazaj mudil, ker Vas to strašno srdi, da se večidel vsi popotniki, bodisi Turki, Slovenci ali nemškutarji, pri J. Zagoreu v Št. Jarneji vstavljajo. Da, 12 let ste Jožeta na polici imeli, zdaj se je pa naenkrat spuntal in je rekel, da je Vašega in Costovega gospodarstva za zmiraj sit, akoravno ostane, kakor mi je zagotavljal, narodu jak kakor poprej. Jaz mu tudi verjamem, ker ne vem, zakaj bi koga po sili v nemškutarski tabor pehali, ako dotični sam trdi, da nij bil nikdar nemškutar in da neče nikdar nemškutar postati. Z Zagorčevim „Poslanim“, ki vas je tako v srce zadelo, se popolnem strinjam, akoravno ne morem nikdar tega odobravati, da se je, čeravno tudi iz same radovednosti, nemškutarske demonstracije na Krškem udeležil. Povem Vam pa, da J. Zagorec ne potrebuje niti Vaše niti moje protekcije, ker on brez naju obeh prav lahko živi, on nij noben Schollmayer, za katerega že čez 8 let v vsakem broji „Novic“ mehove reklame vlečete tako, da mi je nekdo nedavno rekel: kar bi bila cerkev brez stolpa, tako bila bi ena številka „Novic“ brez reklame za Costovega svaka.

Se nekaj o Vašem klerikalizmu! Smešno in ob enem negnušno je, kako nam narodnim „liberaluhom“ že nekoliko časa brezverstvo v obraz mečete in po „Novicah“ grmite, da je zaradi nas sv. vera v nevarnosti! Kdor Vas pozna, kakšen klerikalec ste Vi v praksi, mora se na vse grlo grohotati, beroč kako Vi v „Novicah“ po trejalski oči preobračate in nas duhovnom kot brezverce denuncirate. — Pa tudi vsi duhovni Vam ne gredo več na take limance. Neki znani profesor bogoslovja iz Ljubljane je rekel duhovnom v Metliškem Ljubljani, ko je bil slučajno tam: „Bratje, verjemite mi, da so stari in mladi Slovenci, kar se vere tiče, kakor jajce jajcu podobni, s tem razločkom, da so mladi bolj odkritosrčni, medtem ko se nam stari hlinijo, ker nas kakor sredstvo za svoje svrhe potrebujejo!“ Ako želite, tudi z imenom poslužimo.

Končno Vas pa pozivam, gospod doktor, ako imate še kaj časti in poštenja v sebi, nehaite s takim grdim in perfidnim sumničenjem proti meni, povejte mi kako nepošteno djanje iz mojega dosedanjega privatnega in političnega življenja v lice! Vi pravite po Vašem znanem načinu o meni: „Pa taki

značaji bodo naši poslanci! "Izzazivam Vas, povejte mi v lice, kaj imate Vi proti mojemu značaju, navedite mi fakta, potem bova govorila. Jaz imam to zavest, da je bilo moje življenje privatno kakor politično dozdaj brez madeža, da mi ne more nihče ničesa očitati. Prosim Vas, gospod doktor, odgovorite mi na to, pa ne s sumničeni, ampak s fakti, še enkrat ponavljam, s fakti!

To Vam poklada na srce na raznovrstne odgovore, razgovore in polemike zmirom pripravljeni, Vam čisto nič pokorni sluga.

Dr. V. Zarnik.

V Ljubljani 3. avgusta 1873.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry v Londonu.

Izvrstno zdravilo Revalesscière du Barry odstrani vse bolezni, ki se leku zoperstavljajo, namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučih, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju, in na ledvicah, tuberkole, sušico, nadutost, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob časi nosečnosti, scalo silo, ožonost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpišek iz 75.000 spriceval o ozdravljenju, ki so vsem lekom kljubovali:

Spricevalo št. 68.471.

Prunetto pri Mondovi, 26. oktobra 1869.

Moj gospod! morem Vas zagotoviti, da, odkar čudovito Revalesscière du Barry rabim, to je od dveh let, niti nadležnosti svoje starosti, niti teže svojih 84 let več ne čutim. Moje noge so zopet šibke postale, moj pogled je tako dober, da ne potrebujem očal; moj želodec je močen, kakor bi bil 30 let star, — s kratka, čutim se pomlajen; jaz pridigujem, spovedujem, obiskujem bolnike, potujem precej daleč peš, čutim svoj um jasen in svoj spomin očvrstel. Prosim Vas, to izpoved objaviti, kjer in kakor hočete. Vam celo udani

Abbé Peter Castelli.

Bach-es-Theol. in župnik v Prunetto okraj Mondovi.

Spricevalo št. 75.705.

Dunaj, Praterstrasse, 22. maja 1871.

Jaz sem Vam hvalo dolžen za prospeh, katerega je Vaša Revalesscière pri meni napravila. Trpel sem namreč na želodčnem krci, kašlju in driski, od koje me je Vaše izvrstno zdravilo odresilo.

L. Grossmann.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gld. 50 kr., 1 funt 2 gld. 50 kr., 2 funta 4 gld. 50 kr., 5 funtov 10 gld., 12 funtov 20 gld., 24 funtov 36 gld. — Revalesscière-Biscuiten v pušicah a 2 gld. 50 kr. in 4 gld. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld., — za 288 tas 20 gld., — za 576 tas 36 gld. — Prodaja: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberranzmeyer, v Innsbriku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Moric, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Tržna poročila.

Iz Pešte 2. avgusta. Vreme je zelo suho. Žetev je končana, mlačev se ima začeti. Letina nij taka, kakor so si jo gospodarji obetali. Rež čisto nič ne plenja, pšenica le tu in tam, ječmen je preveč trla vročina preteklega meseca. Tudi koruze se nij veliko nadejati, ako bode suša še delj časa trajala. K temu so se pridružile še druge nesreče, zaradi kolere namreč popuščajo težaki delo, poljskih mišij pa je toliko, da žugajo vse ugonobiti. Pšenice se je pripeklalo tako malo na trg, da nekaj malinov še zdaj stoji. Reži se je želelo več na trg, nego se je je pripeljalo, zato jej je cena poskočila začetkom tedna do 6 gl. 50 kr., koncem tedna pa zopet pala na 6 gl. 30 kr. Po ječmenu se zelo vprašuje, a pripelje se ga malo. Oves se je podražil za 10—15 kr., in se ga je komaj toliko uvozilo, kolikor ga je bilo za teden treba. Koruzna cena se zaradi suše vekska. — Volne se je privozilo 5100 centov; cena je vedno še nizka. Z medom je bila tudi ta teden slaba kupčija, starejši se ponuja po 2 gld. cent. Špeha se nij prodalo veliko, ker se nij zahteval od drugod.

Iz Dunaja. Pšenica se je podražila za 10—15 kr. Reži zelo primanjkuje; njena cena je skorej enaka pšeničnej. Stara češka se je prodajala po 5 gl. 75 kr. Ječmenova cena je poskočila za 15 kr. Koruza se je zaradi pomanjkanja reži prodajala dražje; banaška po 3 gl. 90 kr. colni cent. Oves je v ceni padel zaradi nove žetve. Črna in režena moka se je zelo iskala, prva je poskočila za 50 kr. druga za 1 gl.

Dunajska borza 5. avgusta.

Akcije narodne banke	976	—
Kreditne akcije	227	30
London	111	8
Napol.	8	8
C. k. cekini	107	75
Srebro		

Javna prostovoljna dražba.

Dne 9. avgusta t. l. bodo v hiši **Matija Volf-a**, štev. 121 v kolodvorskih ulicah sledeči predmeti prodani in sicer:

4 konji, razni vozovi in druge reči.

To se kupcem s tem dostavkom naznaja, da bode vsak odjemnik kakšnega predmeta moral kupni znesek takoj licitacijskemu komisarju plačati. (200—2)

Ljubljana, 30. julija 1873.

v slovenski Bistrici,

s 4 kolesi, celo novo postavljen, ki ima pod isto streho dve sobi, kuhinjo in shrambo; potem v neposredni bližavi zidana hiša z eno veliko sobo, kuhinjo, shrambo in veliko kletjo, za krčmarstvo ali za kupčijo z deskami prav pripravna in tik okrajne, na Pohorje držeče česte stoječa — je z najugodnejšimi pogoji na prodaj. (204—2)

Pojasnila daje lastnik

A. Hebenstreit

v slovenski Bistrici.

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupitii, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzamejo, **dokaz najstrogejšje solidnosti!**

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami in cveticami emailirana, prav elegantna in po niski ceni, koristna za vboge in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura, s čisto talmi-verižico, z medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gld. 50 kr.

12 in 15 gl. volja praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljšje delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrična ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s pravo talmi-zlato verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talmi-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito, finejša, z orijentalčnim kašipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoarna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikelnja v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družimi to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastoj.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrična, nove fazone, z dvojnimi kristalnim steklom, in se tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato verižico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometer-ura z dvojnimi pokrovom, najfinejšje emailirana, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z najfinejšjo verižico iz talmi-zlata, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato verižico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlati ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoarna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gl. z dvojnimi pokrovom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar družega razglašene ure **ceneje**.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1½, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na pošto povzete ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzete na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visocini časa.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(176—4)